

javaslat a

**„Meghurcoltak. Kuláknak bélyegzettek és budapesti kitelepítettek a
Kunszentmártoni járásban az 1940-1950-es években”**

települési/tájegységi/ágazati¹

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Dr. Barna Gábor (név)

..... (aláírás)

Kunszentmárton, 2025. november 19. (település, dátum)

(P. H.)

¹ Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Dr. Barna Gábor

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Dr. Barna Gábor

Levelezési cím: 1114 Budapest, Bartók Béla út 37. I/7.

Telefonszám: 06-20-9206122

E-mail cím: gaborbarnadr@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

Meghurcoltak. Kuláknak bélyegzetek és budapesti kitelepítettek a Kunszentmártoni járásban az 1940-1950-es években című állandó kiállítás.

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:²

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

a szakterületi besorolás indokolása:

kulturális, irodalmi emlékhely

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- ☐ igen
amely nemzetiség:³

- ☐ nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

5440 Kunszentmárton, Kossuth u. 3.

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☒ települési

☒ tájegységi

☐ ágazati

amely értéktár neve: Kunszentmárton települési értéktár, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei értéktár

² Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

³ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

Kunszentmárton városa és az egész Jász-Nagykun-Szolnok vármegye agrárjellegű terület és társadalom. Kunszentmártonban a szabadparaszi jászkun társadalomfejlődés következtében nagybirtok nem volt, kis- és középparaszi gazdaságok domináltak – néhány nagyobb területű gazdaság valamint a mezőgazdaságot kiszolgáló ipar mellett. Ez a paraszti és iparos társadalom tartotta fenn a községet, alkotta és működtette a különböző közösségeit, egyesületeit, s adta a település értelmiségének nagyobb részét. A II. világháború után hatalomra jutó kommunista/szocialista rendszer az 1948 utáni években az erőszakos téesszervezéssel, kulákká (=kizsákmányolóvá) nyilvánítással ezt a gazdálkodó és iparos réteget üldözte, földjétől, műhelyétől megfosztotta, szülőföldjéről jórészt elűzte. Azzal is büntették őket, hogy 1951-ben házaikba telepítették a Budapestről deportált, minden vagyonuktól megfosztott „nemkívánatos elemeket”, azaz a háború előtt rendszer magasrangú hivatalnokait, katonatisztjeit, vállalkozóit – köztük számos koncentrációs táborot megjárt zsidó embert is. A két meghurcolt réteg segítette egymást az általános emberi szolidaritás alapján. – A folyamat az 1960-as évekkel zárult le, amikor térségünk is „termelészövetkezeti” térséggé vált. – E tragikus társadalomtörténeti eseményeknek hazánkban ez az állandó kiállítás állít egyedül emléket.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

A kommunista/szocialista diktatúra szomorú éveinek, tragikus társadalomtörténeti eseményeknek és következményeinek hazánkban ez az egyedüli emlékhelye. Látogatottsága az ország egész területéről megvan. A helyi középiskola rendhagyó történelemórák tartására kihasználja. – A proletárdiktatúra vidéket és a legnagyobb magyar történelmi osztályt felszámoló politikájának következményei mindmáig hatnak. Ez indította el a település társadalmi és spirituális lecsúszását. Ezért a folyamatok megismerése hozzájárul jelenünk megértéséhez, s e megértésre alapozva elősegítheti, formálhatja a város társadalmát felemelni akaró törekvéseket.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Múzsza

<https://kottonvezeregyesulet.hu/>

<https://muk-press.hu/elnoksegi-ules-kunszentmartonban/>

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: <https://kottonvezeregyesulet.hu/>

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

**„Meghurcoltak. Kuláknak bélyegzettek és budapesti kitelepítettek a
Kunszentmártoni járásban az 1940-1950-es években”**

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025. 11. ,

Név: DR. LOVASI É. BÉNYE MÁRTA

Cím elérhetősége: martonfibene@gmail.com

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

**„Meghurcoltak. Kuláknak bélyegzettek és budapesti kitelepítettek a
Kunszentmártoni járásban az 1940-1950-es években”**

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025. 11.

Név: GULYÁS ÖRÖGAI

Cím elérhetősége: 5440 KUNSZENTMÁRTON
HEGYFÖLY KÁROLY UTCA 19.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

**„Meghurcoltak. Kuláknak bélyegzettek és budapesti kitelepítettek a
Kunszentmártoni járásban az 1940-1950-es években”**

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025. 11.

Név: *Gyulavári Ferenc*

Cím elérhetősége: *5240, Körtve. Juhász Gyula u. 21.*

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

**„Meghurcoltak. Kuláknak bélyegzettek és budapesti kitelepítettek a
Kunszentmártoni járásban az 1940-1950-es években”**

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025. 11.

Név:

Kuny László

Cím elérhetősége:

Kunszentmárton, Széchenyi u. 11/A

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

**„Meghurcoltak. Kuláknak bélyegzettek és budapesti kitelepítettek a
Kunszentmártoni járásban az 1940-1950-es években”**

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025. 11. ,,,.,.

Név: *Moussige Lóvára*

Cím elérhetősége: *5440 Kunszentmárton
Vörösmarty u. 18.*